We zijn onafhankelijk. Help ons mee en word ook lid!

Met jou erbij gaat het beter.

Geen lid, wel steunen?

FIERDER NEI IT NOARDEN: OVERTUIGENDE HUNKERING IN EEN AUTOGARAGE.

DOOR WIJBRAND SCHAAP /

IN FEATURED, PODIUMKUNST, THEATER, WAARDEER & DONEER! /

3 DAGEN GELEDEN / 3 MINUTEN LEESTIJD / REAGEER!

In Lapland schijnt de zon ook ‘s nachts, en daarom moest en zou ze erheen, de moeder van Gabe. Maar dan stranden ze ergens op een dijk in Friesland en brengen de nacht door in een garage. Zodat ze er niet achter komen dat de zon in Lapland soms ook helemaal niet schijnt. Heerlijk, zo’n impulsieve, ondernemende moeder, toch?

In Fierder Nei It Noarden, het nieuwste stuk van het Friestalige Bis-gezelschap Tryater, zien we die fascinerende moeder gespeeld worden door Tamara Schoppert, en het is een genot om mee te maken. Ze speelt die hunkering naar avontuur en glamour precies met de juiste dosis onderliggende tragiek zodat je je goed kunt voorstellen hoe graag deze vrije geest wil ontsnappen aan het grauwe burgerbestaan waartoe het kleinsteedse huwelijk haar veroordeelde. En waarom er een doem boven haar hoofd hangt.

GEEN AUTO, WEL TREIN

Genoeg reden voor een inwoner van een zuidelijker gelegen deel van Nederland om naar Heerenveen af te reizen. Daar ging het stuk vrijdag in première, in de werkplaats van een regionale dealer van auto’s die ooit iconisch waren voor het land van Sofia Loren. Komende tijd is het in meer vestigingen van die

onderneming te zien: een mooi voorbeeld van publiek-private samenwerking. Je hoeft na afloop niet eens een auto te kopen.

Het is nu al de tweede keer in een jaar tijd dat ik een voorstelling van Tryater zie en ontroerd in de trein naar huis stap. Eerder was dat net Swimbad in Bakkeveen, en nu dus in Heerenveen, ook weer niet in een echt theater, want dat doet Tryater niet. Het Friese gezelschap zoekt het publiek op, in plaats van omgekeerd. Lang heb ik gedacht dat dat dus wel een soort buurthuistoneel moest opleveren, waar theatrale kwaliteit wordt ingeleverd in ruil voor direct contact met de mensen. Maar dat was dus een gruwelijk vooroordeel. Tryater levert ook hier weer topkwaliteit drama, met uitstekende acteurs en overtuigende muziek. Maar dan met de grote plus van een enorm betrokken publiek. En een mooie taal die het geheel voor buitenlanders als ik net wat meer allure geeft.

UNIVERSEEL

Voor die relatieve buitenstaander wint dat allemaal aan impact omdat dit verhaal niet strikt regiogebonden is, zoals momenteel in Twente zeer doeltreffend wordt opgezet. Het is wel een vorm van vertellen die diep geworteld is in de sores en de

schoonheid van het platteland. Ik kreeg er een Bruce Springsteen-gevoel bij.

Dat komt niet alleen omdat Tim Helderman, die zoon Gabe speelt, zo ontzettend goed de verscheurdheid van een jongen met grote gevoelens klein weet te houden. Ook de grotendeels zwijgende Mats Voshol is als die geheime vlam overtuigend. Dat hij ook nog prachtig slagwerk levert, is een cadeautje erbij.

WATERLANDERS

Het Bruce Springsteen gevoel zit hem in die weidse horizon waar ze naar smachten, met hun oude auto's. Die kleine mensen die graag groots willen zijn.

De relatie tussen Gabe en zijn moeder blijkt gaandeweg dus ook een stuk complexer dan we denken, en de nacht doet rare dingen met de verbeelding. Zo wordt aan het eind, als duidelijk wordt waarnaar we gekeken hebben, het heel makkelijk om de waterlanders aan het werk te zetten. Geholpen, dat wel, door een flinke stortbui op het aluminium dak van de werkplaats.

Gezien: Fierder Nei It Noarden door Tryater. Inlichtingen.